

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefranate nu se
primesc. — Manuscripte nu se
reținut.

INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Jakes, Götzweil
Schick, Rudolf Moser, A. Oppelke
Nachfolger; Anton Oppelke, J.
Duncker, in Budapesta: A. F.
Goldberger, Eckstein Bernat; in
București: Agence Havas, Suc-
cursale de Roumanie; in Ham-
burg: Karoly & Liebmann.

Prețul inserțiilor: o seriă
garmond pe o colonă 6 or. și
80 or. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarif și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
seriă 10 or. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LVIII.

„Gazeta” iese în săptămânul.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 3 franci.
Se primumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la ad. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
a administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 36 etajul I.
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 or. v. a.
sân 15 bani. Atâtă abonamen-
tele cât și inserțiile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 40.

Brașov, Luni-Marți, 21 Februarie (5 Martie)

1895.

Concluziuni false.

Brașov, 20 Februarie v. 1895.

Unul dintre corifeii dietei un-
gurești, care a jucat în trecut
un rol însemnat ca deputat și
fost ministru, și care în calitate
de șef al unui grup din cameră
va mai juca un rol și de aici în-
colo, contele Iuliu Szapary, a ținut
a vorbi și el, la rândul său, ceva
asupra cestiunii naționalităților.

Din păreri, ce le-a desfășurat
d-lu Szapary pe scurt, cu privire
la naționalități și la cauza lor, și
pe care le reproducem mai jos,
rezultă, că și el vede un rău mare
în faptul nemulțămirii acestor na-
ționalități. Acesta este singura con-
statare reală și adevărată în espu-
nera sa, eră toate celelalte, ce le
susține despre cauzele acelei nemul-
țămiri și despre mijloacele cu cari
s'ar pute delătura, nu dovedesc
alta, decât că nici Szapary n'a în-
vățat nimic din pășaniile trecu-
tului națiunii sale și că nici el nu
se poate ridica peste preocupăniile
șovinismului militant maghiar, la
nivelul unui adevărat bărbat de
stat.

Nici că ne-am așteptat la mai
mult din parte-i. Nu e făcut d-lu
Szapary din aluatul acela, ca să
aibă curajul de a se opune cu-
rentului stricăcios, prin care s'a
înăsprițit așa de mult cestiunea na-
ționalităților devenind așa de pericu-
lă. La acesta nici nu s'a gândit
și nici nu s'ar fi potrivit cu rolul,
ce și l'a însușit de astă-dată, de a
se face protector al „aspirațiunii-
lor naționale” față cu armata, în
interesul fuziunii cu partida lui
Apponyi.

D-lu Szapary se face a nu ști
în ce consistă nemulțămirea na-
ționalităților cu stările actuale. El
placă dela presupunerea falsă, că
gravaminele noastre ar isvor numai
din reaua administrațiune și din ne-
respectarea legilor, și ajunge astfel
la nisele concluziuni cu totul greșite.

El crede adevărat, că printr-o admi-
nistrațiune dreaptă și prin delăturarea
relelor pe terenul economic în
ținuturile locuite de naționalități,
cari sunt mai serece, s'ar pute re-
solva cestiunea naționalităților.

Noi îi dăcem, că decă crede în
adevăr așa ceva, atunci nu înțelege
de loc situațiunea, n'a pătruns
firea și însemnătatea cestiunii na-
ționalităților și în deosebire îi lipsesc
orice orientare în ce privește lupte
naționale ale Românilor, cari
nu sunt de er și de aji, ci sunt
totu așa de vechi ca luptele Maghia-
rilor pentru privilegiile și egemonia
lor.

Ne mai vorbind de luptele din
trecutul îndepărtat, d-lu Szapary a
dovedit, că nu cunoște nici măcar
istoria luptelor naționaliste ale Ro-
mânilor de 28 de ani încôce, de
când s'a înființat dualismul.

D-sa ar trebui să știe, că nu
mai în a doua linie s'a tractat în
aceste lupte de cestiunea îmbunătă-
țirii administrației și a executării
consciențioase a legilor, er în prima
linie a fost vorba de așezăminte
și de legi înseși, prin cari se se asig-
ure individualitatea națională a po-
porului român și să aibă parte și
el de deplină egală îndreptărire na-
țională.

Ar trebui să știe d-lu Szapary,
care dela 1867 a fost de atâtea ori
ministru, în ce stare a fost aflată
Transilvania de guvernul deakist,
de ce autonomie se bucura atunci
acesta țară și ce drepturi naționale
avea atunci poporul român arde-
lean; ar trebui să știe cum prin
fuziunea Transilvaniei cu Ungaria,
decretată de dieta din Peșta la 1868,
s'au nimicit deodată cu autonomia
acelei țări și drepturile naționale ale
poporului român și cum din situația
strimtorată, în care a ajuns acest
popor, a răsărit politica lui de re-
sistență pasivă, ca ultimul espedient
de ași apăra individualitatea sa și
dreptul de egală îndreptărire na-

țională față cu încălcările regimului
maghiar.

D-lu Szapary dăse, că decă de
28 de ani încôce douăzeci și șase
și mai mulți deputați ai naționalități-
lor ar fi luat parte în dietă și ar
fi adus înaintea ei gravaminele lor,
ar fi fost mai multe prospecte pen-
tru îndreptare, decât decă aceste
gravamine s'aducă afară din dietă,
ba afară de granițele țării.

Aici l'a intrerupt un deputat
din stânga strigându: „de ce nu i-ați
adus în dietă?”

Ei bine, guvernele maghiare nu
numai, că n'au stăruit a aduce pe
representanții naționalităților în
dietă, der au făcut chiar totu po-
sibilul pentru a-i scote și depărta
de acolo.

Contele Szapary, ca fost ministru,
ar trebui să știe că în prima
jumătate a periodului de 28 de ani,
de care vorbește, au fost câte și
peste treizeci de deputați ai na-
ționalităților în dietă. De ce nu mai
sunt aji acolo? D-sa ar trebui să
știe că Românii din Ungaria până
la 1887 n'au făcut pasivitate, ci au
căutat să fiă câtu mai bine repre-
sentați în dietă. De ce din vre-
douăzeci și mai bine de deputați
naționali ai lor au rămas la 1887
numai cu generalul Doda?

Negreșit, că nu din cauza bună-
voinei guvernelor și a dietei de a
asculta gravaminele lor, ci, precum
a constatat la timpul său d-lu
Doda, fiindcă guvernele și-au pus
tota puterea și au întrebunțat și
torță și corupțiune spre a face cu
neputință realizarea lor.

Așa-dără nu numai că nu i-ați
adus în dietă, der i-ați scos de
acolo cu forța și i-ați persecutat
tocmai, fiindcă vă veneau cu gra-
vamine naționaliste, de care nu vo-
iați nici să audți. Nu „privilegiu de-
sebite” v'au cerut ei, ci drepturi
pentru libera dezvoltare a naționa-
lității lor, er voi pentru aceste
drepturi n'aveți nici simț, nici

pricepere, nici bunăvoință, căci le
mâncase de mult vîrcolacii „idei
de stat” și a „unității naționale ma-
ghiare”.

Statul, confesiunile și naționalitățile.

— Din dieta ungară —

În ședința dela 1 Martie a dietei s'a
continuat dezbaterile asupra proiectului de
budget pe 1895. După-oe au vorbit
Carol Pongrácz, Carol Várady, minist-
trul Wlassics, Batthyani și Deésy, a
luat cuvântul șeful disidenților:

Contele Iuliu Szapary. El s'a ocu-
pat cu situațiunea generală a parlamen-
tului și a țării, a combătut în mod
te-meinic aplicarea legii despre matriculele
de stat sau ajutorul notarilor și înveta-
torilor, cum a dăse ministrul de interne
Perczel, apoi revenind la situația dăse:

După mine, cea mai principală pro-
blemă a politicii maghiare este, ca să fo-
losim timpul, care ne stă la dispoziție
fiind liniște generală europeană, și în care
putem să ne regulăm afacerile, fără
amestec estern — să-l folosim mai
ales pentru crearea unei unități uni-
tară și puternice, cu instituțiunile consoli-
date în toate privințele. Scopul acesta îl
are fiecare partid, numai căile sunt di-
verse. Pe când noi ne certăm aici, ne
incurcăm și ne arătam totala slăbiciune,
ce se întâmplă?

Nu se poate nega, ba trebuie să re-
cunoșcă chiar și inimici noștri, că în răs-
timp de 28 ani am făcut un pas
urios înainte, dovadă de puterea ce-o are
în sine națiunea și tot-o dată, e posibilă
dezvoltarea țării pe baza dela 67. Der prin
rezultatele ajunse nu ni-am împlinit,
de-cât o parte a problemelor. Nu este ier-
tat să uităm, că în țară locuiesc diverse
confesiuni, și naționalități diverse, și pro-
blema noastră ar fi, ca pe acestea să le
grupăm într-un tot unitar. Din cauza
acesta, nu-i este iertat bărbatului de stat
maghiar a face o politică de stat, care
vătăme interesele singuraticelor confesiuni
și a turbura armonia dintre noi. Prima
problemă a legislațiunii trebuie să fiă, ca
autoritatea statului să stea deasupra con-
fesiunilor; puterea de stat, decă e dreaptă

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

(Reproducerea oprită.)

Din anii 1848—49.

Memorii, de Vasile Moldovanu.

(28) (Urmare.)

De sine înțeles, că în ast-fel de im-
prejurări, noi am fost siliți să rămânem
în arest atâtu Marti noaptea, cât și Mier-
curi totă ziua. Miercuri seara însă, ca și
când Dumnezeu s'ar fi făcut milă de su-
ferințele noastre, un nor gros a pus
stavilă rașelor lunei. Iacob n'a pro-
curat dela protopopul Tobias o pâne și
nu știu de unde o cupă de silvoriu. (Pe
acesta om l'am tractat singur cu nu-
mele de botez, pentru-că celalalt nume
nu mi-l'a spus nici el, nici Buteanu. Era
însă patriot cu acest din urmă și, du-
cându un rol de agitator în patria sa,
fugise și el aici și făcea la Buteanu pe
servitorul, er în pericole pe amicul re-
solut, căci el era tot-deuna lângă den-

sul.) Cu pânea și cu silvoriul adus de
Iacob, ni-am restaurat puterile fizice
și n'asteptam decât momentul de-
cisiv.

Pe la 11 ore noaptea un foc mare
se vedea către gura Roșiei. Soldații, cari
ne păziau, priveau înspăimântați din prid-
varul focului. Iacob apăr sub ferestra no-
stră și, fără a fi observați, am eșit pe fe-
restră toți trei și pe lângă biserică am
apucat în cimiter.

Vedându-ne scăpați, fugiam fără re-
suflet în direcțiunea din cătră sburau
glonțele românesce, căci Maghiarii, spre
norocirea noastră, se retrăsese din cea
parte. Fuga însă n'a ținut mult, căci
glonțele fluerau așa de des pe la urechile
noștre, încât am fost siliți a reînțor-
ce în cimiter, unde am aflat scutul de
glonțele Românilor pe după pietrele mor-
mintelor.

De aici vedeam în două direcțiuni
focurile puscilor, pe culmile de cătră Cer-
nița și la Sturțu, de unde pricepeam,
că Românii înainteză și Ungurii se retrag

în Abrud, er la spatele noastre se au-
dau strigătele de bucurie și amenințare ale Ro-
mânilor.

În scurt timp nu am mai vedut
se dea Ungurii nici un foc, ci am au-
dit în piață eșind din nise plămâni tari
o cuvântare. Hatvani își însușea soldații
și provoca pe locuitorii din Abrud să-l
însoțescă, mântuindu-și deocamdată viața;
el îi îmbărbăta să nu porțe nici o frică,
până vor vedea sabiă maghiară în mâna
lui maghiar.

După acesta urmă o tăcere și după
aceea un șgomot mare, din care am
priceput, că Maghiarii vreu să se retragă
în masă către valea Cerniței.

Totu Abrudul se părea, că e un
mormânt și că spiritul morții planeză
asupra lui. Nu se auia nici un cuvânt,
nici o mișare. Peste un pătrar de oră
se desvôlta pe valea Cerniței un foc ve-
hement din pusc și tunuri, se auiau
strigătele Românilor: „Înainte feciori,
cureți la vale! dați pe morțe, că acum
sunt ai noștri, între smerii în ei!” Eră

Ungurii strigau: „Pusztulunk, mind elpusz-
tulunk! Visza, visza!” (Ne prăpădim, toți
ne prăpădim! Îndărăt, îndărăt!)

Plăia începă a picura, se făcu întu-
nerec mare, cum doriăm noi. Din șgo-
motele, ce se deșteptară acum și veniau la
noi din piață, conchideam, că o parte din
Ungurii s'au reintors, der nu toți, căci
focul pe valea Cerniței totu curgea de-
părându-se.

Pe ulița cea strimă, unde fuseserăm
noi arestați, veniau în cea mai mare tă-
cere cete de câte 3—4 inși și dispăreau
prin curți. Ne cuprinse dorul de-a pune
mâna pe arme, și ocaziunea era minunată.
Nefiind în cimiter monumente de mări-
mea, ca să ne potă da scutul în apropiere
unul de altul, steteam despărțiți. Ar-
padi s'a fost pierdut, fără de a-ne pute
explica, când și unde.

(Va urma.)

și echitabilă față de confesiuni, nu-i necesar, ca să-și valorizeze puterea prin forță. Inse cu toate acestea eu nu pot aproba nici tendința, ca partidele politice să se formeze după confesiuni, fiindcă acesta face permanent războiul între confesiuni.

Un rău al stărilor noastre publice este, că în loc, de-a nisui toți la gruparea statului unitar, stăm din potrivă aproape de pericolul, ca să ne grupăm după confesiuni. Pentru a paraliza acesta, nu este cu scopul a răscoli erăși relele trecutului. Dăru nu ar fi nici bine, decât am ascunde aceste apariții, fiindcă ele așa de mult se arată pe toate terenurile vieții publice, încât nu se pot tăia și ascunde. Să privim numai cestiunea frecărilor dintre confesiuni, adunările publice ținute și vom vedea, că aparițiile acestea se arată la grupările politice de partide, la alegerile politice și, ce e și mai regretabil, simțim ceea ce nu s'a mai întâmplat în Ungaria până acum, că cestiunea confesională pășese și în salele tribunalelor, în afacerile comunale și în viața socială...

Al doilea rău al stărilor noastre publice este mișcarea tot mai viudă, ce se observă la naționalități. Un defavor al acestei cestiuni este, după părerea mea, că aceia care se consideră de reprezentanți ai naționalităților, nu sunt de față în această cameră ca să-și potă da aici plângerile. Causa, că nu sunt aici, nu-său nici legile ungurești (??), nici legislațiunea maghiară (?), nici guvernul maghiar (?), nici nime altul, ci ei sunt cauza, fiindcă ei și-au ales pasivitatea. Ei își motivează acesta dîcînd, că n'au putut să fie prezenți în această cameră în proporția și în numărul, care le compete după numărul populației. Posibil, că la o nouă împărțire a cercurilor electorale s'ar putea ajuta unor scaderi, prin dispoziții legislative, dăr fi reprezentanții naționalităților în această cameră 20, sau eventual și mai mulți: căci în privința acesta nu hotărăse numărul; decât de 28 ani ei ar fi fost aici între noi, și ar fi putut așterne aici plângere (Moștură — Trad.), ar fi avut mai multe prospecte pentru a-le delătura, decât a și-le vesti afară de această cameră și chiar afară de hotărârile țării.

Când naționalitățile, respective conducătorii lor accentuează plângerile și gravamele, care se ivesc față de ele în executarea legii, se nu uitate poziția favorabilă în care se află în stat (sic!), comparându-se cu poziția altor naționalități din alte țări, mai ales cu poziția fraților noștri din altă țară (Ciangăii din Moldova? — Trad.) Hotărît, că la noi naționalitățile sunt în stare favorabilă (!) Priviți autonomia estinsă confesională (Minciună! — Trad.); priviți legea de învățământ populară (Cea mai afurisită și mai nedreptă din câte se poate! — Trad.) în urma căreia își pot crește copiii în limba lor maternă (Mai întâi învățându ungurește — Trad.); priviți marea influință, poate prea mare, ce-o exercită — pe baza legii comerciale — prin institute de bani, și de acestea libertăți (Vai! de astfel de libertăți, ce ni le dați voi — Trad.) se nu-și uitate naționalitățile nici atunci, când se plâng de vătămări.

După a mea părere, cheia deslegării cestiunii naționalităților este procedere dreaptă, administrația dreaptă în toate direcțiunile, vindecarea posibilă a relelor agrare și acesta tocmai în ținuturile impopulate de naționalități sărace, și, în fine, ar duce la scopul împrejurarea, decât reprezentanții lor ar fi aici, decât aici și ar da plângerile (Urechilor surde și inimilor înrăite. — Trad.) și la vindecarea cărora se nu pretindă privilegii deosebite și se recunoscă unitatea statului, limba statului, care este atributul necondiționat al statului unitar. (Adecă să-și recunoscă și subscrie mărtea lor națională — Trad.)

Causa, că mișcarea de naționalitate ia proporții tot mai mari este, după părerea mea, că și neuniunea, ce-o vedem naționalitățile în societatea maghiară. Decă acesta este așa, atunci să delăturăm cât mai în grabă frecările dintre noi, ca să putem

lucra cu energie și succes în interesul patriei...

In legătură cu acesta Szapary spune, că starea parlamentară de aci în Ungaria este sguduită din fundament. Mașinaria parlamentului maghiar funcționează cumva și-și face datoria după formele externe, dăr numai în două cazuri: când în cestiuni importante se dă în lături dela orice acțiune, și când o fracțiune a partidei independente află în interesul ei, de a sprijini guvernul.

Szapary apelază la cameră să examineze, decât lucrurile îi sunt în ordine; la oasă contrară — cum e de fapt — a sosit momentul, ca să se unescă toate puterile pentru a învinge relele. Acesta nu se poate, decât prin unirea partidelor, care stau pe baza dreptului public.

Szapary vorbind apoi despre fusiune, dîce, că a lui credință este, că fusiunea trebuie să se întempe mai curînd ori mai târziu, decât e vorba să se creeze o majoritate parlamentară capabilă de acțiune.

La sfîrșit declară, că votează contra bugetului.

Naționalitățile din Ungaria și conducătorii lor.

Sub titlul acesta publică „Parlamentar din Viena, care apără interesele slave, un articol remarcabil, din care redăm aci partea primă:

Nu este aproape nici o zi, în care se nu se vorbesc asupra acestei cestiuni, prin ceea ce se dovedește, că este o cestiune foarte însemnată și trebuie deslegată. Se afirmă dintr-o parte, că cestiunea naționalităților în Ungaria s'a creat numai decât agitator fanatici, și că, deși greu răsuflîndu, și-a tîrîtu viața până astăzi, deorece mai întâi fă-care cetățenii ungari își poate exercita liber și deschis libertatea personală, care pentru toți cetățenii Ungariei este într-o formă măsurată; și al doilea, într-o cîtă pretind scopuri culturale dezvoltarea ori și cărei națiuni, acesta i se și permite în cadrul legii naționale. Că într-o cîtă este corectă această afirmare, și că ce răspund la ea naționalitățile, prin urmare, că ore sunt gravaminele lor baste sau nu, a vorbi despre acesta mi se pare cu totul superflu. Faptele vorbesc de tot clar și învețerat, că cestiunea naționalităților, și încă cu mult mai ardețore ca mai înainte, pășese tot mai mult pe scena politică, decă ea nu e nici fantomă, nici o simplă agitațiune greu respirătoare, ci e un factor scîpător al coronei ungare.

Trecu însă cu vederea toate plângerile, gravaminele, aserțiunile și scusele aduse pro și contra, și pretutind de mult cunoscute, și vinu la cea mai însemnată cestiune: cum adecă s'ar putea ajuta acestui rău.

Certa naționalităților suferă din amîndou părțile de lipsa cunoscinței adevărate și corecte a stării lucrurilor. Atât o partidă, cât și cealaltă, atât Maghiarii, cât și celelalte naționalități, se întrec în atacuri și invinovări personale față cu singuratici factori, și după-ce se satură de lupta reciprocă a atacurilor personale, fă-care merge mai încolo pe drumul său, din ceea ce reiese, că ele nici odată nu s'au apropiat spre a se înțelege, ci abisul între ele s'a făcut tot mai adînc. Acesta este tot-deuna consecință inomisibilă și naturală a certelor personale.

Maghiarii în continu atacă singuratici preținși agitator fanatici, precum Kollár, Stur, Hurban, Miletić, Polit, Strossmayer, Starcević, Roman, Mocsonyi, Lucaicu etc; naționalitățile la rîndul lor aruncă totă vina asupra lui Kossuth Andrassy, Tisza, Wekerle și soii. Și ore în fapt și realitate e corectă această invinovărire? Nu!

Cestiunea naționalităților este o cestiune culturală, și ca atare ea s'a ivit mai întâi în biserică, introdusă de husitism și mai târziu de reformațiune, pe când catolicismul introduse în toate locurile limba latină, ca limbă biserică și tot-odată

culturală; în statul Austriei însă a deșteptat mai întâi cestiunea naționalităților împăratul Iosif II. Că pe baza reformațiunii și a erei joesfine conceptul naționalității s'a dezvoltat și s'a lătit tot mai mult, acesta nu e opera orecărui agitator fanatici, ci trebuie privită ca o dezvoltare naturală a progresului cultural... Este ore mugurul, care străbate prin coja grosă a pomului, cauza ramului, ce crește din el, sau este semînța, singura putere din care crește o plantă? Curentul puterii de viață interne a pomului silesce pe mugur să răsăre, și făr' de un pămînt puternic și corespunzător, semînța, ori-cât de sănătoasă și puternică ar fi, și de ar face să răsăre un mugur ori-cât de mult promițtor, totuși merge spre peire, și abia, sau de loc nu e în stare să producă rîde.

Deci nu singuratici persoane, ci organizarea curentului maghiar este cea putere, care a adus lucrurile acolo, înoată în Ungaria este privită și tractată, ca adevărat patriot numai Maghiarul sau desertorul maghiarizat al altor naționalități. „Urnak született a magyar“ (Maghiarul s'a născut, ca să fiă domn), este devisa, pe care se rađimă maghiarismul, și puteau să existe sau nu Széchényi, Kossuth, Eötvös, Andrassy, Tisza, Wekerle, Banffy și consoți, totuși Maghiarii, între raporturile care există, adecă în același curent cu politica germană dușmană slavismului, tot-deuna s'ar fi arătat ca cei mai turbați inimizii ai slavismului, deorece ei se vedu înrînsul ca o insulă neînsemnată în mijlocul oceanului și se simt amenințați de valurile lui.

Conducătorii naționalităților înainte cu vr'o 20—30 ani învinuiau nu pe Maghiarii născuți, ci pe cei făcuți, adecă pe renegați, că presionază cu maghiarismul. Câtă de greșită părere a fost și este acesta, se poate vedea din faptele, ce se petrecu în parlament. Așa numita opozițiune constă mai tot din Maghiari radicali. Și ce vede omul? Cu toate, că partida liberală, care mai totă este petecită din renegați, urmăz orbish conducătorului ei Tisza și soii, totuși ea nici decum nu are față cu naționalitățile o atitudine așa de hotărîtă dușmănoasă, ca opozițiunea. Să-și aducă numai aminte ori și cine de cabinetul Tisza și de acele lupte pe care a avut el să le pîrte contra opozițiunii și să-și reamintescă mijlocele, pe care le-a folosit el față cu agresivitatea stîngei, atunci fără excepție va trebui să recunoscă, că Tisza, îndată-ce era strimtorat într-un colț, folosia tot-deuna ca usiță de mîntuire cuvintele: „Machinațiunile periculoase ale naționalităților și cu aceste tot-deuna r. porta învingere. Din „Pereat!“ în proximită momentul, se făcea nă „Hoch!“ sau „Eljen!“ frenetic.

SCIRILE ȚILEI.

19 Februarie.

Parastas pentru arhiducele Albrecht. Cetim în Telegraful Român de ieri: Astăzi, Sămbătă la 11 ore a. m. s'a oficiat în biserică noastră din Sibiu-cetate parastas pentru sufletul farietului întru Domnul Alteței Sale Arhiducele Albrecht. A pontificat Escelenta Sa I. P. S. D. archiepiscop și metropolit Miron Romanul asistat de P. O. DD. Ionu Papiu protopresb., Zaharie Boiu protopresb. ases. consist., Moise Lazaru protopresb. ases. consist., Galacteon Șagău protopresb., Nicolau Ivanu protopresb. și Dr. Remus Roșcu protodiaconu secret. cons. La acest act solemn au fost prezenți Esc. Sa D. comandant de corp Th. de Galgozy cu generalitățile și o mare asistență de oficeri superiori; Ilustrit. Sa D. lu comite suprem Gust. Thalmann, precum și toate celelalte autorități civile, în corpore. Actul a fost măreț și a lăsat o adîncă impresiune în inimele asistenților. Cîntările le-a executat cu mult farmec corul reuniunii de muzică române din Sibiu sub conducerea d-lui dirigent G. Dima. La fine toți onorațiilor au gustat colivă și vin.

Cîntări seducătoare. Sub acest titlu publică „Biserica și Școala“ din Arad următoarea soire: „Aflăm din isvor sigur, că în Bănat au sosit 1600 esemplare din o broșură intitulată: „Noua Harfă a Sionului. O adunare de cîntări și laude pentru poporele credincioase în Christos. Intăia editură. Zürich, Druck von Züricher & Furrer, 1894“. Acesta este o carte de cîntări pentru secta nazarenilor, care începe a se lăți și între credincioșii noștri din unele părți. După cum aflăm, traducerea în limba română este făcută chiar de un țeran din Satul-nou cu numele Banlogeanu. Atragem atențiunea preoților și învățătorilor noștri să păzescă poporul, ca să nu cadă în cursele nazarenilor“.

—o—

D-șora Agatha Bărsescu renumita tragediană va sosi în curînd în Brașov, unde va da patru reprezentații cu trupa teatrală germană de aici.

—o—

Muncitorii dela minele din Uioara publică în „Erdélyi Híradó“ o declarațiune constatătoare din 14 puncte, în care se arată mulțime de abuzuri, ilegalități și neîndreptăți, la care sunt espusi bieții muncitori din partea superiorilor minelor. Așa de exemplu în punctul prim, se spune, că după banii imprumutați muncitorilor, superiorii minelor trag o camătă de 120%. Decă un muncitor împrumut de exemplu Luna 10 fl., ér Mercurea îi plătesce, trebuie să dea după ei 1 fl. interese. Asemeni abuzuri și speculațiune revoltătoare, comise în paguba nenorociților muncitori și chiar și a statului, se însă o mulțime. Declarațiunea, care este subscrisă de 140 muncitori, între cari partea cea mai mare Români, a fost trimisă deputatului Horánszky Nándor, președintele „partidei naționale“ cu scopul, ca în numele celor 800 de muncitori dela minele din Uioara se facă în dietă o interpelare în cestiunea acesta.

—o—

Săci convertiți la ortodoxism? Din Miko-Uifalau, în comitatul Treiscaunelor, i se scrie lui „Magyarország“, că Săcii romano-catolici de-acolo trecu în masă la biserică română gr. or., ceea ce „este identică“, dîce fôia ungurească, „cu valahisarea“. Causa convertirii este plebanul catolic, Solyom Géza, care prin stole mari vré să ducă la sapă de lemn pe credincioșii săi. Dilele din urmă acest pleban a luat dela un Săcu pentru o înmormîntare 40 fl. Aceste îngreunări i-ar face pe Săcii să trecă la biserică română gr. or., unde stolele sunt mult mai mici. Așa o spune acesta „Magyarország“, dăr mult credemîntu nu-i putem da. Poate se caută numai pretexte pentru a mai stôroe vre-un defavor dela guvern în scopul de-a „asigura pe Săcii în contra valahisării“.

—o—

Nouă fôia săsăscă. „Budapesti Hírlap“ primesce din Brașov școirea, că Sașii din Brașov desbinându-se în două partide și „Kronstädter Zeitung“ ajungîndu în mâna Sașilor tineri, cari atacă guvernul-Banffy, Sașii bătrîni, la propunerea fișpanului Maurer, vor înființa un nou organ săsăsc sub titlul „Kronstädter Tageblatt“, care va avé program național, dăr pe basă liberală, și va fi spriginită materialcesce de guvern.

—o—

Funcionaru maghiar în serviciul Ligei. „Hazánk“ dela 3 Martie dîce, că cercul funcționarilor maghiari din Sebeșul-săsesc e ținut într-o mare agitație prin următorul cas: O societate a descoperit, că un amplotat dela oficiul cărților fundare a adus din București, ca să pună în circulație, nisce tipărituri cu tendință „contra statului și a națiunii“ — dăr când funcionaru era să fiă dată pe mîna procurorului, corpus deliciti a dispărut. Fôia ungurească dîce, că numitele tipărituri erau dela Liga din București în care se batjocureau Ungurii în tot chipul. — Va fi și asta o gogoriță ungurească, ca multe altele de felul scorniturilor foilor ungurești.

—o—

Sericicultura în România. „Curierul Financiar” din București scrie: Se știe, că ministerul agriculturii se ocupă cu ideea răspândirii în țară a culturii vermicilor de mătase. Ast-fel, ministerul a comandat o mare cantitate de semințe de vermi de mătase, în scopul, de a distribui ori-cui, după cerere, o cantitate de 10 grame. Pentru a deservir și însuși opera sa, aflăm, că ministerul domeniilor va începe în primăvară creșterea de gândaci modelu la următoarele trei mănăstiri: Țigănești (Ilfov), Văratec (Neamțu) și Horezu (R.—Vâlcea). La una din aceste mănăstiri se vor ține și cursuri teoretice și practice de sericicultură, cursuri la cari vor asista mai multe călugărițe și 32 învățători rurali (câte unul din fiecare județ). Cu privire la instrucția, ce se va da călugărițelor, se va acorda cea mai mare atențiune esaminărilor microscopice, pentru ca la finele cursului să se poată pregăti semința după sistemul celular, recomandat aqđ de știință. Cu facerea cursului de sericicultură va fi însărcinat d. Ch. Druțu, șeful biroului de agricultură, care a făcut în această privință studii serioase în Austria, Ungaria și Italia.

—o—

Podul peste Dunăre. Din Cernavoda se scrie, că podul peste Dunăre, la care se lucrează acum, va fi terminat pe la finele lui Iulie, ăr inaugurarea oficială a podului se va face pe la finele lui Septembrie.

—o—

Eduard Drumont, directorul mare-lui diară antisemită din Paris „la Libre Parole” va face la primă-vară un voiaj în orient și se va opri câte-va zile și la București.

—o—

Propunerii de pace între China și Japonia. Se știe, că în fine China, bătută și rușinată din cauza desastrelor ce le-a suferit, a făcut Japoniei următoarele propunerii de pace: 1. Coreea să fie un stat independent. 2. China plătește Japoniei ca spese de resbel 50 milioane taeli (120 milioane florini). 3. Schimbă împrumutată alți prinsonierilor. 4. Deschiderea unor porturi, pe cari le va alege China. 5. Impăratul Chinei dăruiesc familiilor rămasă după oficerii și soldații japonezi căzuți 20 milioane taeli din cassa sa privată. 6. Nu se renunță la nici o parte din teritoriu, cel mult la Formosa.

—o—

Ismail Pașa, fostul Chedive al Egiptului, a murit alaltăieri în Constantinopole. El s'a născut la 1830 în Cairo, la a. 1863 a luat frânele guvernului egipten și se dovedi ca un domnitor liberă. Are mari merite pentru introducerea cultivării bumbacului în Egipt și mai ales însuși pentru construirea canalului Suez și reformarea armatei egiptene. Viața luxoasă însă, care o ducea cu haremul său, l'a bătut într'atata în datorii, încât, la indemnul puterilor vestice, fu silit la 26 Iunie 1876 de către Sultana turcesc să dimisioneze în favorul fiului său Tewfik. Ismail se mută cu haremul său mai întâiu în Neapolea, anii din urmă însă îi petrecu în Constantinopole.

Aniversarea lui Horia, Cloșca și Crișanu.
Conferință la Atheneu.

București, Februarie 1895.

În 15 (27) Febr. 1895 s'au împlinit 110 ani de când Horia și Cloșca muriră ruși cu răta, morțe de martiri. — S'ar fi părut că are să trecă aproape nesciută această zi, în aceste timpuri de agitație, când alte lucruri de-o importanță actuală reclamă urgența. Dér n'a fost așa. Astăđi nu mai pot trece pe dinaintea ochilor Românului nisee timpuri ca acele, fără ca el să le serbeze întru aducerea aminte a unor luptători mari, jertși pentru națiune! — Ca să răspundă unei dorințe generale comitetul național al studenților universitari din București a hotărât ținerea unei conferințe în sala Atheneului Român, unde să se descrie viața acestor trei Români și să se arate meritele lor.

Am șisut, că Românul nu-și uită frații nu-și uită sărbătorile naționale, cum n'a uitat-o nici pe acesta. Sala Atheneului era înșesată de lume, las' că o mare parte nici că putuse intra. Scena era frumos decorată, cu culorile naționale îmbrăcate două tribune, ăr în fund se vedeau câte-va steguri naționale. Pe una din tribune bosturile lui Horia Cloșca și Crișanu. La 8 1/2 ore, când intrară membrii comitetului studentesc însoțiți de reprezentanții ai Ligei, sala întregă isbucni în aplause. Mai întâiu D-lă Vintilă Rosetti, președintele secțiunii București a Ligei ia cuvântul; mulțimesce pentru căldurosă primire și spune, că așa trebuie să fie Românul când e vorba de neamul lui. Spune apoi, că d-sa este gata tot-deuna a lua parte la sărbătorile naționale și în câte-va cuvinte, schițează apoi pe Horia, Cloșca și Crișanu. Dă apoi cuvântul D-lui Brânzeu.

D-lă Brânzeu arată mai întâiu partea ce iau studenții la manifestațiile naționale, atunci când e vorba de cestiunea națională și că dênșii nu trecu asemenea zile cu vederea, ci au luat hotărârea — de altmintearea s'a și făcut — ca ori-ce zi de înaltă memorie, ori ce sărbătoare națională să fie serbată. Incepe apoi a descrie viața și faptele lui Horia, Cloșca și Crișanu, arată ca-surile, ce i-au decis să apuce toporul și să începă o luptă atât de periculoasă, dér ou un ideal măreț, frumos și la care ei voiau să ajungă. Arată ce timpuri erau atunci, cum nobilimea ingenuchiase poporul, când reușise să pună zăbala în gura bieteii clase muncitoare, oând cuțitul nobilului ajunsese până la osul țeranului român transilvan, iobagiu. Și aceste vremuri de suferință, de urgență, deșteptară pe trei țerani Români, cari ei cei dintăi au cutezat să se ridice contra acestor apăsări și să începă o răscolă pentru apărarea drepturilor. Și nu d'asurda a fost făcută răscolirea lui Horia, Cloșca și Crișanu. Printrinsa au putut până la un punct să mai libereze pe popor, cu tôte că înainte de a-și vedea opera lor complectată moru ruși cu răta. D-lă Brânzeu arată apoi fi nitul tragic al acestor martiri. Oratorul e viu aplaudat.

Se dă cuvântul apoi D-lui C. Ionescu, care arată scopul și adevăratele motive ale răscolei. Unii au susținut, că acea revoltă a fost făcută cu scopul de a se da o nouă organizare statului, alții că a fost o cestiune socială, că a fost dorința unor îmbunătățiri materiale a stărei economice și alții în fine, că ei numai împinși de dorul de naționalitate s'au răscolit. D-sa spune că ideea națională a făcută pe Horia, Cloșca și Crișanu să se deștepte și că numai întăriți de acest dor ei au putut lupta. Apoi arată timpurile în cari au trăit și diferitele momente mai importante ale răscolei. Vorbirea D-lui Ionescu a fost asemenea viu aplaudată.

Vorbesc apoi d-lă P. Petrescu. D-sa arată cum a fost privită această răscolă, de acelu ce se afla în capul nobilimei și ce a șisut el în fața acestor stări de lucruri. Impăratul Iosif II s'a făcut bun ca mielul în fața Românilor, dér el pe de o parte voia să se scape de nobilime, pe de altă nu mai puțin și de Români, pe cari i-a incuragiat la răscolă, dér în urmă i-a părăsit. Vorbitorul este viu aplaudat.

La orele 10 1/2 se termină conferința.
C. Romulus.

Noul ministru rusesc de esterne.

Țarul Rusiei Nicolae II a chemat la postul înșemnat de ministru de esterne al Rusiei pe fostul ambasador rus din Viena, prințul Lobanov. „Fremdenblatt”, organul ministeriului de esterne austro-ugaru știe, că numirea acesta a lui Lobanov, este un nou semnămbucurător de pace al politicii rusesci. Prințul Lobanov sta în legătură intime și amicale cu contele Kálnoky și era persona gratissima înaintea monarhului Francisc Iosif. El dér va informa esact pe împăratul și țera sa asupra intențiunilor cercurilor normative din Viena și totu-deuna va urmări o politică corectă pentru

sustinerea raporturilor amicale dintre cele două imperii.

„Budapesti Hirap” de ađi știe, că un politician maghiar din Viena a comunicat corespondentului său, că dela noul ministru rusesc de esterne se poate aștepta tot ce e bine. El știe face servicii escelente mai ales Maghiarilor, cu cari a făcut cunoscință și pe cari se pare a-i stima sincer. El de sigur va face să dispară prejudițiile rusesci nutrite de panslavisti față de Maghiari; va soi spune Rușilor, că Maghiarii nu se indeletnicesc cu lucruri trecute, ci lucrează pentru viitor. Judecata lui rece, experiențele lui bogate și raportul amical față de Kálnoky, sunt semne, cari pot să devină favorabile păcii europene, ală cărei amic sincer este el, ca și tinerul Țar.

Literatură.

Aliteratiunea în limbile romanice este titlul unei noue cărți, apărute în tipografia națională din Iași (Str. Alexandri 11). Autorul ei este d-lă Ovidiu Densusianu. Form. mare 8° de 96 pag. Prețul 1 leu 50 bani.

Poesii. O frumoasă colecțiune de poesii, datorite d-lui Iónu N. Romanu, a apărut în editura librăriei Carol Müller din București (Calea Victoriei 53). Conține vre-o 70 de poesii și costă esemplarul 2 lei 50 bani.

În editura librăriei Carol Müller din București (Calea Victoriei 53) a apărut: **Studii de economie politică și finanțe**, cuprinđend, pe lângă expunerea elementelor științei, analiza legilor, așejămintelor și intereselor economice și financiare românesci, de Nicolae Idieru, candidat în filosofie și litere dela facultatea din Bruxela candidat în drept, doctor în științele politice și administrative dela facultatea de drept din Bruxela, fost profesor de economie politică și istoria la fosta școlă comercială din București, profesor de geografie, și istoria la școlă comercială de gradul I din București. Volumul I. Prețul unui esemplar, care e foarte voluminos, cuprinđend ca la 700 pag., e numai 4 lei 50 bani. O scriere de felul acesta, atât de complectă și bogată, până acum n'a apărut în limba română, și în lipsa ei, tinerimea română universitară, ca și particularii, trebuiau să se folosescă de scrieri streine, — lucru, ce în viitor nu vor mai fi nevoiți să lă facă.

DIVERSE.

Dreptul electoral al femeilor. La alegerile din 1893 s'a pus în Noua-Seelandă pentru întâia-dată în aplicare dreptul electoral al femeilor, cari s'au prezentat la urnă în număr de 78%, în timp ce dintre bărbați numai 67% s'au prezentat la urnă. Sir John Hall, renumitul politician australian, care a creat legea din 1893, dând și femeilor dreptul electoral, știe, că femeile în cea mai mare parte au votat în înțelegere cu bărbații lor, cu excepțiunea femeilor muncitoare, cari au votat pentru socialiști. Faptu este însă, că la alegerile din 1893 partida radicală socialistă a raportat o învingere strălucită, care este a se atribui numai concursului femeilor. — Esemplul Nouei-Seelande ilă va urma în scurtă timp Australia de mēdă-đi, unde de-asemena li-se va da femeilor dreptul electoral în timpul cel mai scurt. — În Anglia prin legea bisericescă dela 5 Maiu 1894, li-se dă femeilor drept de a lua parte la alegerile funcționarilor bisericesci și scolar. La prima alegere au figurat între candidații la aceste posturi 450 femei, dintre cari 341 au și fost alese. — În statul Wyoming din America femeile sunt egală îndreptățite cu bărbații încă din anul 1869. Miss Real stă astăđi în fruntea ministeriului instrucțiunii publice. — În statul Colorado au intrat anul trecut trei femei, ca deputați în parlament.

Căți omeni nu știu carte. După statisticele cele mai recente, în Rusia 80 la 100 nu știu carte; în Serbia 78 la 100;

în Bulgaria 69; în România 72; în Spania 63; în Italia 48, în Austro-Ungaria 42; în Franca 15; în Belgia 12; în Olanda 10; în Statele-Unite ale Americii de Nord 8; în Scoția 7; în Elveția 2 la 100; în Germania 1; în Suedia, Danemarca, Bavaria și Saxonia rare-ori se poate găsi un om, care să nu știe ceti.

Un fonograf ca martor. La Londra s'a desfășurat un mic proces din care rezultă că știința, între alte bine-faceri, poate să ne procure mijlocul de a scurta mersul încet al justiției și de a simplifica desfășurarea procesului. Locuitorii unei case se plâneau de sgomotul și cutremurile veonice, ce suferiau din cauza unui atelier de tipografie de alături. În loc de desinder locale, de ascultări de martori și altele, ei instalară în diferite etage ale casei mai multe fonograme, cari nregistrau esact sgomotele infernale, ale mașinelor; la înfățișare, ei nu făcăr altă ceva decât să presinte tribunalului fonografului, și conștiința magistratilor fu desul de luminată, fără să aibă cea mai mică bănuială asupra imparțialității martorului.

Medicii englesi despre sărutări. Cu vre-o doi ani înainte se născuse mare discuție între medicii englesi asupra întrebării, decă e bine să se sărute omenii, ori nu e bine. Unii știeau, că e bine, deors-ce sărutarea este un lucru poetic, alții însă puseră sărutul sub anatema pe cuvânt, că el străplântă boale dela o persoană la alta. Dér pe lângă tót anatema, omenii și astăđi se sărută tocmai așa, ca și înainte. Acum însă o nouă discuție s'a încins între medicii englesi asupra acestei teme. De astă-dată însă cei mai mulți dintre ei se declară în favorul sărutului. Medicii Kerr și Richardson nu se pronunță categoric, ci știe numai, că obiceiul de-a se săruta nu se va șterge dintre omeni până i lumea. Dr. Bridger știe, că prin alipirea împrumutată a buzelor se transplântă numai bacterii de acelea, cari au o bună influință asupra organismului trupescc. Mai originală însă este părerea altui doctor, care știe, că sărutul ajută mistuirea, de-orece prin sărutare se transplântă nisee bacterii, cari au bună influință asupra stomacului. Decă așa stă lucrul, atunci după masă, în loc de-a lua cafea neagră, sau în loc de-a bea câte-un rachiu, mai bine ar fi să se introducă obiceiul de-a se săruta, lucru, ce tinerimea l'ar adopta cu plăcere.

„ALBINA” institut de credit și de economii

Fiiala Brașov.

Conspectul operațiunilor de cassă în luna lui Februarie 1895.

Intrate:

Număr cu 1 Febr. 1895	fl.	7,711.43
Depuner spre fructificare	„	115,455.69
Cambii rēscumpărate	„	63,308.56
Conturi curente	„	87,940.68
Imprumuturi pe efecte și alte imprumuturi	„	11,423.90
Imprumuturi pe produse	„	9,941.49
Monetă	„	2,597.96
Comisiuni	„	1,594.40
Interese și provisiuni	„	5,932.56
Diverse	„	10,603.62
	fl.	316,510.29

Esitate:

Depuner spre fructificare	fl.	128,596.25
Cambii escomptate	„	72,030.—
Conto curent	„	64,873.18
Imprumuturi pe efecte și alte imprumuturi	„	23,120.—
Imprumuturi pe produse	„	3,540.—
Monetă	„	1,559.20
Comisiuni	„	3,281.47
Interese și provisiuni	„	626.66
Spese și salare	„	1,107.46
Diverse	„	10,504.66
Număr cu 28 Febr. 1895	„	7,271.41
	fl.	316,510.29

V. Bologa m. p. N. P. Petrescu m. p.
dirigentu. adjunctu.
V. Uvegeș m. p.
comptabilu.

Proprietar: Dr. Aurei Mureșianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 1 Martie 1895.

Renta ung. de aur 4%	124.10
Renta de corone ung. 4%	99.30
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	127.70
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	104.20
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emi.	125.55
Bonuri rurale ungare.	98.25
Bonuri rurale croate-slavone.	98.25
Imprum. ung. cu premii	161. —
Losuri pentru reg. Tisei si Segedin.	152.50
Recta de hartie austr.	101.60
Renta de argint austr.	101.65
Renta de aur austr.	125.15
Losuri din 1860	157.80
Actii de ale Banței austro-ungar.	1073. —
Actii de ale Banței ung. de credit.	467. —
Actii de ale Banței austr. de credit.	396. —
Napoleodori	9.81 1/2
Marci imp. ger.	60.50
Londou (lire sterlinge).	123.80
Rente de corone austr.	100.90

Cursul pieței Brașov.

Din 2 Martie 1895.

Banonote rom. Cump.	9.73	Vënd.	9.76
Argint român. Cump.	9.70	Vënd.	9.79
Napoleon-d'ori Cump.	5.75	Vënd.	—
Galbeni Cump.	5.85	Vënd.	—
Ruble rusesci Cump.	1.31	Vënd.	—
Marci germane Cump.	60.20	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	11.10	Vënd.	—
Seris. fonc. Albina 5%	100.75	Vënd.	—

Asociațiunea transilvană, pentru literatura română și cultura poporului român.

Nr. 25—1895.

Concurs.

Devenind vacante două ajutoare de 25 fl. la unii pentru învățării meseriași români din Transilvania, din subvențiunea, ce primesce Asociațiunea spre acel scop de la societatea „Transilvania” din Bucuresci, se scrie concurs pentru conferirea acelor ajutoare cu începutul anului 1895.

Învățării meseriași, cari doresc a reflecta la vre-unul dintre aceste ajutoare, au să înainteze, pelângă cerere, următoarele documente:

- 1) atestat de botez în original sau în copie legalizată;
- 2) testimoniu școlastic, cel puțin de 4 clase elementare;
- 3) atestat, că se află deja lucrând la vre-un maeștru sau corporațiune, și cu ce succes;
- 4) contract în original sau copie legalizată, încheiat cu maeștru conform §. 61, al legii industriale (Art. leg. XVII. 1884);
- 5) atestat de moralitate dela autoritatea locală competentă și
- 6) adeverință dela părinți, sau tutori, că sînt decisi a-lăsa la învățătură, până se vor perfecționa pe deplin.

Cererile instruite cu aceste documente, să se înainteze la subsemnatul comitet, până în 20 Martie 1895 st. n.

Cererile intrate mai târziu nu se vor considera.

Sibiu, din ședința comitetului Asociațiunii transilvane, ținută la 7 Februarie 1895.

Dr. II. Puscariu vice-președ.
Dr. V. Bologa secret. II.

Concurs.

Pentru un post de contabil la „Reuniunea de Consum, asociare în Blașiu” se scrie concurs cu termen de 15 Martie 1895 pe lângă salariu anual de 360 fl. și procentele statutare din câștig.

Concurenții au să se dovedească:

- 1) absolvarea unei școle comerciale;
- 2) practica în contabilitatea comercială;
- 3) cunoșterea perfectă în scris și cu graiul a limbilor română, maghiară și germană.

Concursele sunt să se adresa: Consiliului administrativ al Reuniunii de Consum din Blașiu (Balázsfalva). Blașiu, în 1 Martie 1895.

646,1-2 **Consiliul administrativ.**

CONVOCARE

la a III-a adunare generală ordinară a casei de economii, societate pe acțiuni, „JULIA”.

P. T. Domnii acționarilor ai Casei de economii „IULIA” în Alba-Iulia se invită prin acesta cu onoare, în sensul statutelor §-lui 14 și următorii, la a III-a adunare generală ordinară, carea se va ține în 27 Martie eventual 17 Aprilie 1895 st. n. înainte de amiezii la 9 ore, în localul institutului.

Obiectele vor fi:

1. Raportul direcțiunii despre cursul afacerilor în anul 1894.
2. Bilanțul anului 1894
3. Raportul comisiunii de supraveghiere asupra bilanțului și darea absolutului.
4. Împărțirea venitului curat, ficșarea dividendei pe anul 1894, ficșarea marcelor de prezență pentru membrii direcțiunii și a comisiunii de supraveghiere.

5. Alegerea a 2 directori în locul celor sortați și alegerea directorului executiv.
  6. Modificarea statutelor.
  7. Emissiunea a doua de acțiuni.
- Domnii acționarilor, cari voesc a participa la adunare în persoană ori prin plenipotențiat, sunt rugați a-și depune la cassa societății acțiunile și eventual documentul de plenipotență, cel mult până la 26 Martie 1895 la 12 ore a. m.
- Tot odată se aduce la cunoștința p. t. acționarilor, cumcă cu 8 zile înainte de adunarea generală în localul institutului și în orele de oficiu se pôte inspiționa bilanțul anului 1894 și raportul direcțiunii.
- Alba Julia, 18 Februarie 1895.

„JULIA” cassă de economii societate pe acțiuni.
Direcțiunea.

BCU Cluj - Cluj University Library Cluj
Contul Bilanțului — Mérleg számla
la 31 Decembrie 1894 évi december 31-én.

Activ. — Vagyon.		Teher. — Pasiv.			
	ft.	kr.		ft.	kr.
Cassa în numărare	1751	85	Capit. acțion. 500 act. a fl. 50	25.000	—
Cambii escomptate	139.494	60	Depunerii spre fructificare	106.196	65
Imprumute ipotecari	3.899	—	Cambii reescomptate	7.441	—
Imprumute cu caventi	1.841	—	Interese anticipate	2.072	57
Mobiliar.	450.57	—	Fondul de reserve	1.432	52
10% amortisare	45.06	405	Fondul de pensiune	81	47
Spese de fondare	374.43	—	Dividende neridicate	203	97
20% amortisare	74.89	299	Diversi creditor	508	58
Inter. de reescomp tanticip.	108	42	Profit curat	5.229	58
Spese de protestu	3	10			
Spese de procesu	114	59			
Interese restante	248	72			
	148.166	34		148.166	34

Contul de Profit și Perderi — Nyereség és Veszteség számla

Eșite. — Kiadás. pe anul 1894 évre. **Bevétel. — Intrate.**

	ft.	kr.		ft.	kr.
Inter. pentru dep.: a) ridicate	435	27	Inter. a) dela cambii	9724.10	—
Inter. pentru dep.: b) capital	4990.30	5425	Inter. b) dela imprum. ipot.	269.57	—
Interese de reescompt	800	31	Inter. c) dela impr. cu cav.	167.09	—
Salarie	875	—	Inter. d) dela depun. propr.	9.75	—
Chiria	200	—	Inter. e) dela întârziare	932.06	11.102
Contribuțiune	976	—	Provisiuni	2726	79
Comet. de timbru	43	32	Competență de scrisu	491	08
Porto postal	56	17			
Spese curente	264	54			
Amortisare la mobilieru	45	06			
Amort. la spese de fondare	74	89			
Marce de prezență	330	—			
Profitu curat	5.229	58			
	14.320	44		14.320	44

Alba-Iulia, din ședința direcțiunii ținută în 29 Ianuarie 1895.

M. Nicola, m. p. directoru.

Florianu Rusanu m. p. cassaru.

D. Cimbilia m. p. contabilu.

Direcțiunea:

G. Filipu m. p. președ.

N. Ivanu m. p.

N. Barbu m. p.

I. Fulea m. p.

I. Cirlea m. p.

G. Totoianu m. p.

S'a revăduț și aflatu în consonanță cu cărțile duse în ordine deplină, Alba-Iulia, 4 Februarie 1895.

Nicolae Cado m. p. președ.

A. Mazzuchi m. p.

Stefanu Crișianu m. p.

Dumitru Furdai m. p.

Theodosiu Lobonțiu m. p.

membrii comisiunii de supraveghiere.